

TULEVAISUUS-RAPORTTI

ALAVUS – TÖYSÄ –KUNTALIITOS

SISÄLLYSLUETTELO

1	TOIMEKSIANTO JA TYÖRYHMÄN KOKOONPANO.....	3
2	MISSÄ OLEMME UUTENA KUNTANA.....	4
2.1	NELIKENTTÄ-ANALYYSI.....	4
2.2	PERUSTIETOJA UUDESTA KUNNASTA.....	5
3	MITÄ TAVOITTELEMME SUUREMPANA KUNTANA?	6
3.1	VISIO.....	6
3.2	PROFILOITUMINEN JA IMAGO.....	6
3.3	VÄESTÖKEHITYS	7
3.4	MAANKÄYTTÖ JA INFRASTRUKTUURI.....	7
3.5	KYLIEN ELINVOIMA.....	8
3.6	UUDEN KUNNAN ELINKEINOJEN KEHITTÄMISEN TAVOITTEET	9
4	MITEN TOIMIMME	11
4.1	VIESTINTÄ JA MARKKINOINTI.....	11
4.2	ELINKEINOPOLITIIKKA	12
4.3	KUNTALAISTEN OSALLISTUMINEN JA ASIAKASLÄHTÖISYYS	13
4.4	YHTEISTYÖTAHOT.....	13
5	YHDESSÄ ETEENPÄIN – YHTEENVETOA.....	14
5.1	TOIMEKSIANTO.....	14
5.2	MISSÄ OLEMME UUTENA KUNTANA?.....	14
5.3	MITÄ TAVOITTELEMME SUUREMPANA KUNTANA?.....	15
5.4	MITEN TOIMIMME?.....	15

1 TOIMEKSIANTO JA TYÖRYHMÄN KOKOONPANO

Kuntaliitostyön ohjausryhmä asetti työryhmät ja määritteli niiden työn luonteen kokouksessaan 28.3.2011.

Tulevaisuus-työryhmän toimeksiantona on kartoittaa kuntien nykyiset vahvuudet ja heikkoudet sekä uuden kunnan mahdollisuudet ja uhat. Samalla asetetaan kehittämisen tavoitteita; väestökehityksessä, maankäytössä ja infrastruktuurissa sekä lähidemokratian ja kuntalaisten osallistumisen vahvistamisessa. Tehtävänä on myös uuden kunnan tulevaisuuden painopisteiden ja tavoitteiden asettaminen; uuden kunnan profiloitumisessa, viestinnässä ja markkinoinnissa sekä tavoiteltavassa imagossa, elinkeinojen kehittämisessä ja elinkeinopolitiikassa. Kartoitettavana on myös uuden kunnan yhteistyötahot ja –suunnat.

Työryhmän puheenjohtajaksi nimettiin Töysän kunnanhallituksen varapuheenjohtaja Tapio Kallioniemi. Sihteeriksi nimettiin Alavuden kaupungin kehittämispäällikkö Ulla Koivisto. Töysän edustajiksi nimettiin lisäksi valtuuston varapuheenjohtaja Petri Ylimäki, hallituksen jäsenet Markku Järvenpää ja Irmeli Kukkola. Töysän kunnan henkilöstön edustajaksi nimettiin Marja-Leena Pitkänen. Alavuden kaupungin edustajiksi työryhmään nimettiin sivistysjohtaja Sirpa Ikkala, kaupunginvaltuutettu Jari Kortesmäki, kaupunginhallituksen jäsen Raija Vanha-aho ja talousjohtaja Timo Ketola. Alavuden kaupungin henkilöstön edustajana työryhmässä on Olavi Kalliovaara. Lisäksi työryhmään kuuluvat Alavuden kaupunginjohtaja Pekka Ala-Mäenpää ja Töysän kunnanjohtaja Terttu Liesmäki.

Tulevaisuus –työryhmää ovat avustaneet kaupunginvaltuutettu Paula Perälampi ja maankäyttöinsinööri Kimmo Toivola Alavudelta sekä maaseutuasiamies Hanna Murtomäki-Kukkola, sivistysjohtaja Antti Takala, elinkeinojohtaja Juhani Ketola, kunnanvaltuutettu Marja-Liisa Rannikko, kunnanvaltuutettu Mauno Vainionpää ja tekninen johtaja Ilkka Harju Töysästä.

2 MISSÄ OLEMME UUTENA KUNTANA

2.1 NELIKENTTÄ-ANALYYSI

Nelikenttäanalyysissä asioita arvioidaan neljästä näkökulmasta, joita ovat organisaation sisäiset vahvuudet ja heikkoudet sekä sen ulkoiset mahdollisuudet ja uhat. Analyysin perusajatuksena on se, että *sisäisiin tekijöihin* organisaatio voi vaikuttaa. Vahvuudet tulee hyödyntää ja heikkoudet korjata. Ulkoisiin tekijöihin organisaatio ei voi ainakaan *lyhyellä tähtäyksellä* itse vaikuttaa, siksi sen on tartuttava mahdollisuuksiin ja hyödynnettävä ne ja pyrittävä torjumaan ulkoiset uhkatekijät.

Uuden kunnan *sisäisiä vahvuuksia* ovat mm. kohtuullisessa kunnossa oleva talous, tehokas organisaatio ja osaava henkilöstö. Yhdyskuntarakenne ja infrastruktuuri ovat kompakteja ja taajamarakenne mahdollistaa tiivistämisen. Kunta muodostaa yhtenäisen työssäkäyntialueen ja sen työpaikkaomavaraisuus on merkittävä. Yritysrakenne on monipuolinen ja erityisenä vahvuutena on hyvä yritysilmapiiri. Kuntaorganisaation työntekijät ja luottamushenkilöt tunnistavat oman roolinsa elinkeinojen edistäjänä. Ympäristö on miellyttävä, turvallinen ja luonnonläheinen ja kunnan logistinen sijainti on hyvä. Vetovoimaa lisäävät monipuolinen tonttitarjonta sekä joustavat ja toimivat päivähoito- ja muut kunnalliset palvelut. Asukkaiden vahva ja monipuolinen kulttuuriharrastaminen ja sitä kautta kulttuuritarjonta on vetovoimatekijä sekä uusien kuntalaisten että matkailuelinkeinon näkökulmasta. Asukkaiden identiteetti on vahva ja ihmiset välittävät toisistaan. Kunnan vahvat kylät koetaan hyviksi ja turvallisiksi asuinympäristöiksi perustaajamien ohella.

Uuden kunnan *sisäisiin heikkouksiin* kuuluu merkittävimpana väestön väheneminen ja vanheneminen. Pienyritysvaltaisen yrityskentän yrittäjien ikääntyessä on vaarana, että yrityksille ei löydy jatkajia. Heikkouksiin kuuluvat myös päätieverkon suuret kehittämistarpeet sekä alemman tieverkon huono kunto.

Uuden kunnan *mahdollisuuksiin* kuuluvat aiempaa tehokkaampi alueellinen suunnittelu ja arjen tietoyhteiskunnan edistäminen. Uudistuminen tuo mahdollisuuden kehittyä; kunnan vahva panostus näkyvyyteen, viestintään, kehittämistyöhön ja yrityspalveluihin mahdollistaa laajan myönteisen näkyvyyden. Se edistää alueen elinkeinoelämää; tuo matkailijavirtoja sekä kotimaasta että ulkomailta, helpottaa henkilöstön rekrytointia ja tuo uusia asukkaita kuntaan. Tuurin ostosmatkailukeskus sekä alueen rakennustuote- ja metalliteollisuus ovat luoneet ympärilleen kehittyvän ja kasvavan palveluyritysten verkoston. Puu- ja valmISRakentamisen lisääntyminen, kumppanusajattelu sekä lähiruoan arvostuksen kasvu lisäävät elinkeinojen mahdollisuuksia.

Merkittävimmät *uhkatekijät* liittyvät kasvukeskusten vetovoiman lisäämään muuttoliikkeeseen ja väestön ikärakenteeseen. Mahdolliset valtionosuuksien leikkaukset vaikeuttavat kunnan mahdollisuuksia hoitaa palveluvelvoitettaan. Valtion heikon määräraha-leikkaukset tie- ja rataverkon ylläpidossa ja kehittämisessä sekä tehostamisvaateet palvelutuotannossa (poliisi, verohallinto, KE-LA) ovat merkittävä uhka. Euroopan Unionin Suomen kannalta epäedullinen maaseutu- ja maata-

louspolitiikka voi johtaa yritysten, tilojen ja tuotannon vähenemiseen sekä perusmaatalouden alasajoon.

2.2 PERUSTIETOJA UUDESTA KUNNASTA

Uusi kunta on pinta-alaltaan 1089 km². Asukkaita on vuoden 2010 tietojen perusteella 12439 (11,4 as/km²). Alle 15-vuotiaiden osuus on 18 %, 15–64-vuotiaiden työikäisten osuus noin 61 % ja yli 64-vuotiaiden osuus 21 %. Tutkinnon suorittaneita (2009) on 15 vuotta täyttäneestä väestöstä 58 %. Vuoden 2008 tietojen perusteella kunnan asukkaista lähes 5000 henkeä on työllisiä. Työllistävän toimiala on *julkinen hallinto, koulutus, sosiaali- ja terveysala* (n. 1200 työpaikkaa), toiseksi eniten työllistää *kauppa, kuljetus ja majoitus-ravitsemistoiminta* (n. 1100 työpaikkaa), kolmantena on *teollisuus* (n. 800 työpaikkaa) ja neljäntenä *maa- ja metsätalous* (n. 600 työpaikkaa). Vuoden 2009 tietojen perusteella kunnassa on 1063 yritystoimipaikkaa, joista suuri osa on maa- ja metsätaloudessa (n. 390). Tukku- ja vähittäiskaupassa on noin 160, teollisuudessa noin 100 ja rakennusalalla noin 100 toimipaikkaa. Yritysten toimipaikkojen liikevaihto on yhteensä noin 407 miljoonaa euroa, josta yli puolet (242 milj.) on tukku- ja vähittäiskaupan toimipaikkojen liikevaihtoa. Muita liikevaihdoltaan merkittäviä toimialoja ovat teollisuus, rakentaminen ja kuljetus.

Vuoden 2009 tietojen perusteella kunnassa toimivien yritysten profiili on mikroyrityspainotteinen: yhden hengen toimipaikkojen osuus on lähes 67 % alueella toimivista yrityksistä ja alle 10 hengen mikroyritysten osuus on lähes 91 %. Pieniä 10–49 hengen yrityksiä on 5 %, keskisuuria 50–249 hengen yrityksiä 1 % ja yli 250 hengen suuryrityksiä (osia valtakunnallisista konserneista) 3,3 % alueella toimivista yrityksistä. Mikroyrityksissä toimii 40 % yritystoimipaikoissa työskentelevistä henkilöistä, pienissä yrityksissä 22 %, keskisuurissa 10 % ja suuryrityksissä 28 %.

Tuurin ostosmatkailukeskus tunnetaan valtakunnallisesti vetovoimaisena matkailukohteena ja rakennustuoteolliset yritykset ovat vahvoja, kautta maan tunnettuja toimijoita. Näitä palvelee vahva, osaava ja monipuolinen palveluyritysten verkosto.

Uusi kunta työllistää yhteensä n. 700 henkilöä. Palvelurakenteeseen yhtäläisyyttä ovat tuoneet yhteinen terveystuntayhtymä ja kansalaisopisto sekä musiikkiopistoyhteistyö. Kuntien maaseutu- palvelut ja lomituspalvelut on hoidettu yhteistyössä jo usean vuoden ajan. Kunnan kouluverkossa on 11 alakoulua, 2 yläkoulua ja lukio. Myös Ammattiopisto Luovi ja Järviseudun ammatti-instituutti toimivat kunnassa. Päiväkoteja on 4 ja ryhmäperhepäivähoitoa tarjoavia yksiköitä 5 kpl. Kunnassa on jäähalli, uimahalli ja 2 liikuntahallia. Jääkiekkokaukaloita on 9 kpl, urheilukenttiä 2 ja monitoimikenttiä useita.

Voimavaran muodostavat kunnan neljä vahvaa kylää (Alavuden keskusta, Alavuden asema, Tuuri ja Töysän kirkonkylä) sekä muut elinvoimaiset kylät.

Raportin liitteenä on karttakuvia uudesta kunnasta. Kuvista ilmenee uuden kunnan liikenneverkosto, asukkaat alueittain sekä jätevesiviemäriverkosto.

3 MITÄ TAVOITTELEMME SUUREMPANA KUNTANA?

3.1 VISIO

Uusi kunta on asukkaiden, yritysten ja matkailijoiden näkökulmasta HOUKUTTELEVA, PALVELEVA ja KASVAVA maaseutukaupunki.

Alueen kehittymismahdollisuudet vahvistuvat vahvemman uuden kunnan myötä.

Uusi kunta turvaa riittävät resurssit kunnallisten palveluiden tuottamiseen ja asukkaiden hyvinvoinnin edistämiseen.

3.2 PROFILOITUMINEN JA IMAGO

SUJUVA ARKI!

Uusi kunta on aktiivisten ihmisten kaupunki, joka tarjoaa eri elämänvaiheissa oleville asukkailleen joustavat palvelut, monipuoliset asuinmahdollisuudet sekä kokoonsa nähden erinomaisen ympäristön monipuolisiin liikunta- ja kulttuuriharrastuksiin.

YRITTÄJÄ ON YKKÖNEN!

Uusi kunta on yrittäjäystävällinen kunta, joka tunnetaan koko Suomen parhaasta yritysilmapiiristä.

PALVELUJEN MONIULOTTEINEN KIRJO!

Asukkaat, matkailijat ja lomailijat arvostavat alueen palvelutarjoomaa. Valittavana on hulppeat ostosmahdollisuudet, monipuoliset tapahtumat, aktiivisen harrastajan puuhamaat esimerkiksi ratsastuksen sekä moottori- ja laskuvarjourheilun parissa unohtamatta luonnon rauhaa taimenta narratessa tai luontopoluilla samoillessa.

VÄLITTÄMME TOISISTAMME!

Kuntalaiset harrastavat ja toimivat erilaisissa ryhmissä ja yhteisöissä, kuten kansalaisopiston piirit, urheilu- ja muut seurukset sekä vapaamuotoiset yhteisöt ja rekisteröidyt yhdistykset. Näissä yhteisöissä toimiminen tuo myönteisiä elämyksiä, tuntemuksia ja kokemuksia sekä luo merkitystä omalle toiminnalle yhdessä toisten kanssa. Kuntalaiset välittävät toisistaan, ketään ei jätetä yksin. Kuntalaiset toivottavat alueelle muuttajat ja alueeseen matkailijoina tutustuvat lämpimästi tervetulleiksi.

ONNI ELÄÄ UUDESSA KUNNASSA

3.3 VÄESTÖKEHITYS

Uuden kunnan väestömäärän tulee olla kasvava. Kasvava väestökehitys vaikuttaa myönteisesti myös väestön ikärakenteeseen, joka mahdollistaa huoltosuhteen ennustettua paremman kehityksen. Aiempaa parempi huoltosuhte mahdollistaa monipuoliset, kehittyvät kuntapalvelut.

Väestömäärän kasvun minimitavoite on 0,5% vuotuinen kasvu. Kasvu saavutetaan aktiivisella kehittämistyöllä ja elinkeinopolitiikalla, hyvillä palveluilla sekä osaavalla markkinointiviestinnällä.

3.4 MAANKÄYTTÖ JA INFRASTRUKTUURI

Maankäytön suunnittelulla tuotetaan selkeä näkemys uuden kunnan rakenteen kehittämisestä eli mihin ja miten sijoittuvat asuminen, teollisuus ja palvelutoiminnat ja virkistysvaraukset sekä min-käläisiin toimintoihin varaudutaan tulevaisuudessa

Uuden kunnan maankäyttö luo edellytykset kunnan kasvulle ja kehitykselle elinkeinojen, palveluverkon ja tasokkaan asumisen näkökulmasta. Aktiivisuus ja ennakointi maanhankinnassa ja kaa-voituksessa ovat avainasemassa kasvun ja kehityksen mahdollistamisessa.

Tavoitteena on luoda NAUHAKAUPUNKI valtatie 18 varteen Töysän kirkonkylästä Tuurin kautta Alavudelle.

Infrastruktuurin kehittäminen mahdollistaa omalta osaltaan kuntalaisten toimivan ja turvallisen arjen, vahvistaa yritysten toimintaedellytyksiä ja mahdollistaa elinkeinojen kehittämisen. Infrastruktuuriratkaisuilla on merkittävä vaikutus myös energiatehokkuuteen.

Kevyen liikenteen väylät rakennetaan Töysästä Hakojärven kylään, Ojanperä – Hakomäki –välille ja Alavudelta Tuuriin. Väylät lisäävät merkittävästi koululaisten, ulkoilijoiden ja työmatkapyöräilijöiden turvallisuutta.

Tuurin koulun ja sen ympäristön rakennusten lämmitysjärjestelmä on toteutettu Tuurin taajaman kasvua silmällä pitäen. Uuden kunnan kaukolämpöverkon kehittämiseen on panostettu siten, että myös omakotiasujat voivat halutessaan siihen liittyä. Ukkokankaan pohjavesialueen kiinteistöjen jätevesien käsittelyjärjestelmä turvaa osaltaan puhtaan veden saannin. Verkko-osuuskunta Kuuskaistan moderniin valokuituverkkoon liittyminen on mahdollista vähintään 50% kuntalaisista. Yksitysteiden hoito on yhtenäistetty.

Kunnan alueella olevaa vapaa-ajan infrastruktuuri on kattava. Ulkoilureitit, latuverkostot ja jääalueet hoidetaan säännöllisesti.

3.5 KYLIEN ELINVOIMA

Uudessa kunnassa on elinvoimaisia ja omaleimaisia kyliä. Aktiivisen kylän sydän on usein koulu tai kylätalo, jonne mm. vapaa-ajantoiminta keskittyy. Kylien elinvoima kehittyy vain ja ainoastaan asukkaiden myötä. Jotta kylään muuttaa uusia asukkaita ja siellä jo asuvat viihtyvät kylässä, tulee kylän olla houkutteleva asuinpaikka. Elinvoimaisessa kylässä on myös työpaikkoja kylän asukkaille. Kylien liikenne- ja tietoliikenneyhteydet pidetään kunnossa ja ajantasaisina

Kouluja ja kylätaloja kehitetään siten, että niiden yhteyteen on mahdollista liittää myös päivähoitotarjontaa, esim. ryhmäperhepäivähoitopaikkoja. Koulut ja kylätalot ovat yhdistysten, harrastajien ja kansalaisopiston piirien kokoontumispaikkoja. Kyläkoulujen ja -talojen sekä lähikiinteistöjen yhteisten jätevesijärjestelmien suunnittelutyö käynnistetään ja toteutetaan silloin kun se on teknisesti mahdollista ja taloudellisesti järkevää.

Maanhankintaa ja myytävien tonttien kartoitusta toimivien kyläkoulujen ja kylätalojen ympäristöistä sekä asuin- että yrityskäyttöön kehitetään. Kylien tyhjät kiinteistöt kartoitetaan ja selvitetään niiden myyntimahdollisuudet. Kylien tonttimarkkinointia ja myytävien tyhjien kiinteistöjen markkinointia tehostetaan.

Vapaa-ajan asukkaat ovat potentiaalisia uusia kuntalaisia. Heitä aktivoidaan pidentämään viipymäänsä vapaa-ajan asunnoilla ja muuttamaan asuinpaikka vakituiseksi.

Yhteisöllisyyteen panostamalla ja sitä kehittämällä edistetään kyläläisten viihtymistä ja uusien asukkaiden sopeutumista ja juurtumista kylälle. Kuntaorganisaatioon varataan riittävät voimavarat tukemaan kylien kehittymistä, elinvoimaisuutta ja omaleimaisuutta. Tavoitteena on vahvistaa kylätoimintaa ja kyläläisten harrastustoimintaa jättevöittämällä ja virkistämällä yhdistysten toimintaa sekä varmistaa myös se, että kaikkien yhdistysten yhteyshenkilö- ja tapahtumatiedot ovat ajantasaisina yhdistysten verkkosivulla.

3.6 UUDEN KUNNAN ELINKEINOJEN KEHITTÄMISEN TAVOITTEET

Elinkeinojen kehittämisen tavoitteena on vahvistaa menestyvän, kasvavan ja kehittyvän elinkeino-toiminnan edellytyksiä. Tämä edellyttää aktiivisuutta ja ennakoivaa asennetta (ml. kaava- ja tonttipolitiikka). Tavoitteena on elinkeinoelämän näkökulmasta vetovoimaisen toimintaympäristön muodostuminen, joka osaltaan vahvistaa kunnan elinvoimaa ja kilpailukykyä. Uusi kunta tunnetaan ”**Yrittäjä on ykkönen**” –asenteesta. Kunta kannustaa yrittäjyyteen, yrittäjyyskasvatus läpäisee kattavasti kaikki kouluasteet, jokainen kunnan työntekijä ja luottamushenkilö tiedostaa roolinsa elinkeinotoimijana ja kunnassa arvioidaan päätösten yritysvaikutukset. Kuntaa arvostetaan Suomen yritysmyönteisimpänä kuntana. Ydintoimialoja ovat matkailu ja palvelut, metalliteollisuus ja rakennustuoteteollisuus. Tehokas kuntamarkkinointi houkuttelee uusia yrityksiä ja investointeja kuntaan.

Kunta tarjoaa laadukkaat ja joustavat yritysneuvontapalvelut yrittäjyyttä pohtiville, yrityksen perustamisesta kiinnostuneille, alueelle sijoittumista suunnitteleville ja kunnassa toimiville yrityksille osana Yritys-Suomi –konseptia.

Kehittämishankkeiden avulla vauhditetaan yritysten innovaatiotoimintaa ja kansainvälistymistä, klusterikehitystä ja sähköistä liiketoimintaa. Tavoitteena on yritysten osaamisen ja yhteistyön vahvistaminen, kilpailukyvyyn ja tuottavuuden lisääminen, laadun kehittäminen ja uusien asiakkuuksien hakeminen.

Yritysten kasvuedellytysten tukeminen edistää teollisuusyritysten liikevaihdon ja työpaikkamäärän kasvua ja vahvistaa kaupan alan yritysten vetovoimaa lisäämällä ja monipuolistamalla tarjontaa, toimijoita ja oheispalveluita. Yritysten nettolisäys on 20-30 vuodessa. Pääomasijoitustoiminta on yksi työkalu kasvuedellytysten tukemisessa.

Osaamisen vahvistaminen ja osaavan työvoiman saatavuuden varmistaminen edellyttää hyvää yhteistyötä toisen asteen ammatillisen koulutuksen ja aikuiskoulutuksen organisaatioihin, ammattikorkeakouluihin ja yliopistoihin. Koulutustarjonta paikkakunnalla edistää nuorison pysymistä alueella ja joustavat työikäisille sopivat koulutusmoduulit vahvistavat ja kohottavat sekä yritysten että asukkaiden osaamista.

Kumppanuuksilla ja ammattikorkeakoulu-, yliopisto- sekä tutkimuslaitosyhteistyöllä edistetään yritysten innovaatiotoimintaa, vahvistetaan osaamista ja edistetään uusien teknologioiden käyttöön-ottoa

Hitsausalan osaamiskeskus vahvistaa ja edistää toimialan yritysten osaamista, palvelukykyä, reagointiherkkyyttä ja kasvuedellytyksiä. Tavoitteena on, että osaamiskeskus tunnetaan vuonna 2020 *hitsausalan mekkana*. Osaamiskeskus toteutetaan yritysten, koulutusorganisaatioiden ja kunnan yhteishankkeena.

Rakennusklusterin kehittämiseen panostetaan riittävän teknologia- ja kehittämisosaamisen hankinnalla. Yhteistyössä alan toimijoiden kanssa määritetään toimijoita hyödyttävä klusterin kehittämisstrategia. Tavoitteena on toimivien yritysten osaamisen vahvistamisen ja uusien teknologioiden käyttöönoton edistämisen lisäksi uusien verkostoa täydentävien ja vahvistavien toimijoiden sijoittuminen alueelle.

Matkailu- ja palvelualan tarjontaa monipuolistetaan ja kehitetään ympärivuotiseksi. Kehittämistyö varmistetaan riittävästi henkilöresursseilla. TUURI.FI –domainiin keskitetään alueen matkailuun liittyvä informaatio ja merkittävällä viestintäkampanjalla siitä rakennetaan aiempaakin vahvempi brandi, joka tunnetaan sekä kotimaassa että ulkomailla. Viestinnällä tuodaan esiin matkailun kärkikohteet, tapahtumat, ohjelmapalvelut ja matkailuyritykset sekä rakennetaan uuden kunnan brandia matkailukohteena. Matkailun vientimarkkinointiin liittyvät ponnistelut keskitetään ensisijaisesti Venäjälle suuntautuvaan markkinointiin. Tavoitteena on venäläisten asiakkaiden määrän selkeä kasvu ja viipymän pidentäminen. Jotta venäläisten ja muiden ulkomaalaisten asiakkaiden kasvavaan kysyntään voidaan vastata, perehdytetään matkailuyrittäjät asiakasryhmän tarpeisiin ja erityisvaatimuksiin. Pienten matkailuyritysten kasvuedellytyksiä tuetaan liiketoimintaosaamista vahvistavilla kehittämishankkeilla.

Kehittyvät ja toimintakykyiset maa- ja metsätalousyritykset ovat alueen voimavara sekä elintarviketuotannon että energiahuollon näkökulmasta. Uusi kunta myötävaikuttaa osaltaan maa- ja metsätalousyritysten investointeihin ja kehittämistoimiin, joiden avulla voidaan turvata raaka-ainetuotanto teollisuudelle ja energiatuotantoon, alan työpaikat sekä kylien elinvoimaisuus.

4 MITEN TOIMIMME

4.1 VIESTINTÄ JA MARKKINOINTI

Viestinnän ja markkinoinnin lähtökohtana ovat uuden kunnan tavoitteet, visio, profiloituminen ja imago. Viestintä ei ole vain tiedottamista, informointia tai maksullista markkinointiviestintää vaan se on ennen muuta monensuuntaista kommunikaatiota, keskustelua henkilöstön, asiakkaiden, yhteistyökumppaneiden ja uusien asukkaiden kanssa. Viestinnässä korostuu monikanavaisuus ja välineinä käytetään yhä enemmän sähköistä viestintää ja tulevaisuudessa yhä enemmän sosiaalista mediaa. Viestin sanoman on näissä kaikissa kanavissa oltava yhdenmukainen, vaikka kertomistapa vaihtelisikin.

Uuden kunnan viestintä perustuu oikeisiin asioihin, tapahtumiin, toimintaan ja saavutuksiin. Viestinnän keinoin vahvistetaan mm. imagoa kertomalla vahvuuksista ja myönteisistä asioista. Myös kriisiviestintä ja ”huonoista asioista” kertominen on osattava.

Kunnassa tapahtuu koko ajan asioita, jotka ovat kertomisen arvoisia ja kiinnostavat asukkaita, yrittäjiä ja matkailijoita sekä muita sidosryhmiä. Uuden kunnan viestintä on osa kunnan työntekijöiden jokapäiväistä työtä, joka edellyttää ennen kaikkea ”hoksaamista”, osaamista ja aktiivisuutta. Osa viestinnästä toteutetaan ennalta laaditun suunnitelman mukaisesti ja koordinoitusti, kampanjatyypisesti. Näin menetellään varsinkin suurien ja uusien asioiden osalta.

Viestinnän rooli uudessa kunnassa on keskeinen ja sen tuloksellinen hoitaminen edellyttää riittävien henkilö- ja taloudellisten resurssien varaamista viestintään ja markkinointiin. Kuntaorganisaation keskeiset henkilöt koulutetaan viestinnän ja markkinoinnin osaajiksi.

Koordinoidun ja tavoitteellisen viestinnän toteuttamiseksi uudelle kunnalle laaditaan viestintästrategia ja – suunnitelma sekä kriisiviestinnän ohjeistus. Strategiatyöhön liittyy myös yhtenäisen visuaalisen ilmeen laadinta uudelle kunnalle.

Viestinnän välineet muodostavat kirjon. Perinteiset tiedotuskanavat eli lehdistö, radio ja tv ovat uuden kunnan viestinnässä edelleen keskeisiä. Tiedotustilaisuudet ja tiedotteet ovat edelleen käyviä kaikissa välineissä ja tilanteissa. Asiakslähtöisyyden ja lähidemokratian näkökulmasta tiedottamisen merkitys korostuu, sillä tiedottamisen koetaan aina olevan liian vähäistä. Tämän hetken kuumat puheenaiheet eli netti ja sosiaalinen media ovat suuria haasteita uuden kunnan viestinnässä. Tärkeä viestinnän väline ja kanava ovat luottamushenkilöt ja työntekijät – esiintyminen ja käyttäytyminen kunnan asioista keskusteltaessa on tärkeää ja merkittävää.

4.2 ELINKEINOPOLITIIKKA

Uuden kunnan asemaa kolmea maakuntaa palvelevana kaupan ja palvelujen keskuksena ja Tuuria valtakunnallisesti merkittävänä ostosmatkailukeskuksena vahvistetaan. Harjoitettava elinkeinopolitiikka luo edellytykset vahvalle ja monipuoliselle yritystoiminnalle. Tavoitteena on vahvistaa alueella toimivien yritysten kasvua ja kehitystä sekä olla houkutteleva sijaintipaikka uusille yrityksille. Kunnan rooli on ennen kaikkea aktivoijan ja mahdollistajan rooli. Tämä näkyy mm. ennakkoivana ja aktiivisena maankäyttö- ja tonttipolitiikkana ja riittävänä toimitilatarjontana.

Ydintoimialoja ovat

- kauppa ja palvelut
- metalliteollisuus
- puutuoteteollisuus/rakennustuoteteollisuus

Elinkeino- ja elinkeinopolitiikka tähtää ydintoimialojen rakenteen, kilpailukyvyn ja markkina-aseman jatkuvaan kehittämiseen. Muiden toimialojen suhteen harjoitetaan aktiivista seuranta- ja perehtymistä, jotta voidaan ketterästi tarttua uusiin mahdollisuuksiin.

Tavoitteena on uuden kunnan ja yritysten välisen luottamuksellisen suhteen ja myönteisen ilmapiirin vahvistaminen, yrityslähtöisten kehityslinjauksien määrittäminen, kumppanuuksien ja yhteistyön luominen sekä kehittäminen.

Elinkeinotoimen resursseihin kuuluu myös ydintoimialoihin liittyvä riittävä asiantuntija- ja kehittämishenkilöstö.

Innovaatiopolitiikka on aktiivista ja vahvassa etunojassa. Kehittämiseen haetaan vauhtia yritysyhteistyön kehittämishankkeiden kautta. Oppilaitos- ja kumppanuusyhteistyöllä edistetään uusien teknologioiden käyttöönottoa.

4.3 KUNTALAISTEN OSALLISTUMINEN JA ASIAKASLÄHTÖISYYS

Kaikki kuntalaiset käyttävät kunnan palveluita. Kirjastot, koulut, urheilukentät, liikuntahallit, pururadat, hiihtoladut ja kadut, päiväkodit, vanhustentalot ja leikkipuistot ovat kunnan tarjoamia palveluita joiden järjestämiseen kaikki kuntalaiset voivat osaltaan vaikuttaa.

Uusi kunta *innostaa asukkaitaan vaikuttamaan vahvasti ja aktiivisesti* omaan elinympäristöönsä ja heitä koskevien päätösten tekoon. Uusi kunta on kompakti ja sen koko ei ole liian suuri. Koko osaltaan mahdollistaa kuntalaisen ja kunnan välisen yhteenkuuluvuuden tunteen sekä kuntalaisen kokemuksen omista juuristaan. Kuntalaiset ovat pohjimmiltaan esimerkiksi töysäläisiä, hakojärveläisiä, sydänmaalaisia tai asemanseutulaisia ja samanaikaisesti he kokevat olevansa uuden kunnan asukkaita. Kunnan asukkaat toimivat monenlaisissa yhteisöissä, joiden kautta he muodostavat identiteettiään ja joissa toimimalla yhteenkuuluvaisuus syntyy. Tämän yhteenkuuluvaisuuden tunteen kautta myös uudet kuntalaiset voivat tuntea olevansa oman alueensa asukkaita eivätkä ainoastaan nk. vetten tai kumipyörien tuomia.

Yhteishenki ja yhteisöllisyys muodostuvat erilaisissa kuntalaisten muodostamissa yhteisöissä. Perinteisen demokraattisen vaikutustavan lisäksi kuntalaiset osallistuvat vapaaehtoistyöhön, harrastavat liikuntaa ja kulttuuria erilaisissa ryhmissä ja yhteisöissä harrastajina, ohjaajina ja valmentajina. Tämä niin kutsutun kolmannen sektorin rooli ja sen toiminnan tukeminen on keskeisessä roolissa kuntalaisten osallistumisen aktivoinnissa. Uusi kunta luo monipuoliset mahdollisuudet vuorovaikutukseen ja palautteen antamiseen. Erityisesti nuorten aktivoimiseksi tehostetaan Nuorisovaltuuston (NUVA) toimintaa.

Palvelujen käyttäjien osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia kehitetään eri tavoin ja kuntalaisia innostetaan osallistumaan aktiivisesti esim. kylä- ja asiakasiltoihin ja antamaan palautetta kokemastaan palvelusta erityyppisten käyttäjälähtöisten palautejärjestelmien kautta. On tärkeää, että palvelujen käyttäjät otetaan mukaan palvelujen suunnitteluun ja arviointiin.

4.4 YHTEISTYÖTAHOT

Oman alueen ja seutukunnan kanssa kehitetään ja tuotetaan peruspalvelut. Kunnan toiminnassa pitää olla rohkeutta tutkia uusia palvelutuotantomahdollisuuksia yritysten ja kolmannen sektorin sekä muiden kuntien kanssa.

Maakuntatasolla määritetään yhteiset kehittämiskohteet ja –hankkeet esim. koulutuksessa ja tutkimuksessa.

Elinkeinojen kehittämistä tehdään yhteistyössä elinkeinoelämän järjestöjen kanssa.

Uudella suuremmalla kunnalla on aiempaa paremmat mahdollisuudet verkostoitua ja vaikuttaa edunvalvontaan.

5 YHDESSÄ ETEENPÄIN – YHTEENVETOA

5.1 TOIMEKSIANTO

Tulevaisuus-työryhmän toimeksiantona on kartoittaa kuntien nykyiset vahvuudet ja heikkoudet sekä uuden kunnan mahdollisuudet ja uhat. Samalla asetetaan kehittämisen tavoitteita; väestökehityksessä, maankäytössä ja infrastruktuurissa sekä lähidemokratian ja kuntalaisten osallistamisen vahvistamisessa. Tehtävänä on myös uuden kunnan tulevaisuuden painopisteiden ja tavoitteiden asettaminen; uuden kunnan profiloitumisessa, viestinnässä ja markkinoinnissa sekä tavoiteltavassa imagossa ja elinkeinojen kehittämisessä. Kartoitettavana on myös uuden kunnan yhteistyötahot ja –suunnat.

5.2 MISSÄ OLEMME UUTENA KUNTANA?

Uuden kunnan sisäisiä vahvuuksia ovat muun muassa hyvässä kunnossa oleva talous, tehokas organisaatio ja osaava henkilöstö. Yhdyskuntarakenne ja infrastruktuuri ovat kompakteja ja taa-jamarakenne mahdollistaa tiivistämisen. Kunta muodostaa yhtenäisen työssäkäyntialueen ja sen työpaikkaomavaraisuus on merkittävä. Yritysrakenne on monipuolinen ja erityisenä vahvuutena on hyvä yritysilmapiiri. Asukkaiden vahva ja monipuolinen kulttuuriharrastaminen ja sitä kautta kulttuuritarjonta on vetovoimatekijä sekä uusien kuntalaisten että matkailuelinkeinon näkökulmasta.

Uuden kunnan sisäisiin heikkouksiin kuuluu merkittävimpana väestömäärän negatiivinen kehitys ja vanheneminen. Pienyritysvaltaisen yrityskentän yrittäjien ikääntyessä on vaarana, että yritykselle ei löydy jatkajia.

Uuden kunnan mahdollisuuksiin kuuluvat aiempaa tehokkaampi alueellinen suunnittelu ja arjen tietoyhteiskunnan edistäminen. Uudistuminen tuo mahdollisuuden kehittyä; kunnan vahva panostus näkyvyyteen, viestintään, kehittämistyöhön ja yrityspalveluihin mahdollistaa laajan ja myönteisen näkyvyyden ja tunnettuuden. Tuurin ostosmatkailukeskus sekä alueen rakennustuote- ja metalliteollisuus ovat luoneet ympärilleen kehittyvän ja kasvavan palveluyritysten verkoston.

Merkittävimmät uhkatekijät liittyvät kasvukeskusten vetovoiman lisäämään muuttoliikkeeseen ja väestön ikärakenteeseen. Mahdolliset valtionosuuksien leikkaukset vaikeuttavat kunnan mahdollisuuksia hoitaa palveluvelvoitettaan.

Uusi kunta on pinta-alaltaan 1089 km². Asukkaita vuoden 2010 tietojen perusteella on 12439 (11,4 asukasta/km².)

5.3 MITÄ TAVOITTELEMME SUUREMPANA KUNTANA?

Uusi kunta on asukkaiden, yritysten ja matkailijoiden näkökulmasta houkutteleva, palveleva ja kasvava maaseutukaupunki. Alueen kehittämismahdollisuudet vahvistuvat vahvemman uuden kunnan myötä. Uusi kunta turvaa riittävät resurssit kuntalaisten palveluiden tuottamiseen ja asukkaiden hyvinvoinnin edistämiseen.

Uuden kunnan profiloituminen ja imago perustuvat

- eri elämänvaiheessa olevien asukkaiden sujuvaan arkeen
- yrittäjä on ykkönen –asenteeseen
- palvelujen moniulotteiseen kirjoon
- välitämme toisistamme –ajattelutapaan.

Tiivistäen voidaan sanoa, että ”**Onni elää uudessa kunnassa**”.

Uuden kunnan väestömäärän tulee olla kasvava. Tavoitteena on vähintään 0,5 %:n vuotuinen kasvu. Kasvava väestökehitys vaikuttaa myönteisesti sekä väestön ikärakenteeseen, joka mahdollistaa huoltosuhteen ennustettua paremman kehityksen. Aiempaa parempi huoltosuhte mahdollistaa monipuoliset kehittyvät kuntapalvelut.

Maankäytön suunnittelulla tuotetaan selkeä näkemys uuden kunnan rakenteen kehittämisestä eli mihin ja miten sijoittuvat asuminen, teollisuus ja palvelutoiminnot ja virkistysvaraukset sekä min-käläisiin toimintoihin varaudutaan tulevaisuudessa. Tavoitteena on myös luoda nauhakaupunki valtatie 18 varteen Töysän kirkonkylästä Tuurin kautta Alavudelle.

Uudessa kunnassa on elinvoimaisia ja omaleimaisia kyliä. Aktiivisen kylän sydän on usein koulu tai kylätalo, jonne muun muassa vapaa-ajan toiminta keskittyy. Elinvoimaisessa kylässä on myös työpaikkoja kylän asukkaille. Kylien liikenne- ja tietoliikenneyhteydet pidetään kunnossa ja ajan-tasaisina.

Tavoitteena on elinkeinoelämän näkökulmasta vetovoimaisen toimintaympäristön muodostami-nen, joka osaltaan vahvistaa kunnan elinvoimaa ja kilpailukykyä. Uusi kunta tunnetaan ”Yrittäjä on ykkönen” –asenteesta. Kunta tuottaa laadukkaat ja joustavat yritysneuvontapalvelut sekä va- raa tähän toimintaan riittävät henkilö- ja taloudelliset resurssit.

5.4 MITEN TOIMIMME?

Viestinnän ja markkinoinnin lähtökohtana ovat uuden kunnan tavoitteet, visio, profiloituminen ja imago. Viestinnän on oltava monipuolista, monensuuntaista tiedon, osaamisen ja innostuksen vaihtamista. Uuden kunnan viestintä perustuu oikeisiin asioihin, tapahtumiin, toimintaan ja saavu-

tuksiin. Uuden kunnan viestintä on osa kunnan työntekijöiden jokapäiväistä työtä, joka edellyttää ennen kaikkea ”hoksaamista”, osaamista ja aktiivisuutta.

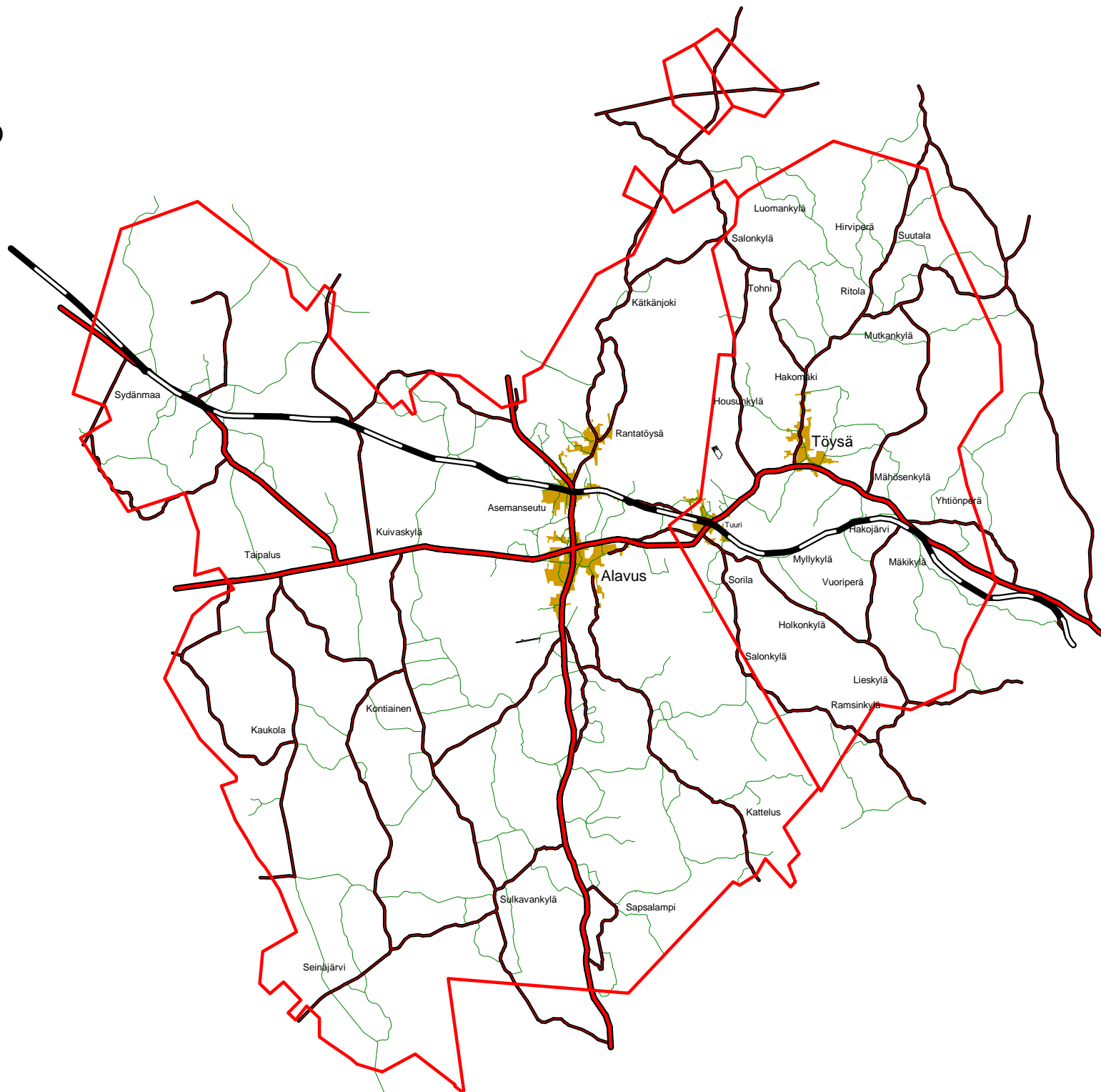
Elinkeinopolitiikassa ydintoiminta-aloja ovat

- kauppa ja palvelut,
- metalliteollisuus,
- puutuoteteollisuus ja
- rakennustuoteteollisuus.

Kuntalaisten osallistuminen ja asiakaslähtöisyys ovat uuden kunnan kulmakiviä. Uusi kunta aktivoi ja innostaa asukkaitaan vaikuttamaan vahvasti ja aktiivisesti oman elinympäristönsä ja heitä koskevien päätösten tekoon. Kuntalaiset tuntevat itsensä esimerkiksi töysäläisiksi, hakojärveläisiksi, sydänmaalaisiksi tai asemanseutulaisiksi ja samanaikaisesti he kokevat olevansa uuden kunnan asukkaita. Asukkaat toimivat monenlaisissa yhteisöissä, joiden kautta he muodostavat identiteettiään ja joissa toimimalla yhteenkuuluvuus syntyy. Erityisesti nuorten aktivoimiseksi tehostetaan nuorisovaltuuston (NUVA) toimintaa.

Oman alueen ja seutukunnan kanssa kehitetään ja tuotetaan peruspalvelut. Maakuntatasolla määritetään yhteiset kehittämiskohteet ja –hankkeet esimerkiksi koulutuksessa, kehitystyössä ja tutkimuksessa. Elinkeinojen kehittämisessä panostetaan erityisesti yhteistyöhön elinkeinoelämän järjestöjen kanssa. Uudella suuremmalla kunnalla on aiempaa paremmat mahdollisuudet verkostoitua ja vaikuttaa edunvalvontaan. Vetovoimaisen maakuntakeskuksen lisäksi tarvitaan vahvoja alueellisia keskuksia. Niiden avulla turvataan palvelutuotanto ja taataan maakunnan tasapainoinen ja vakaa kehitys.

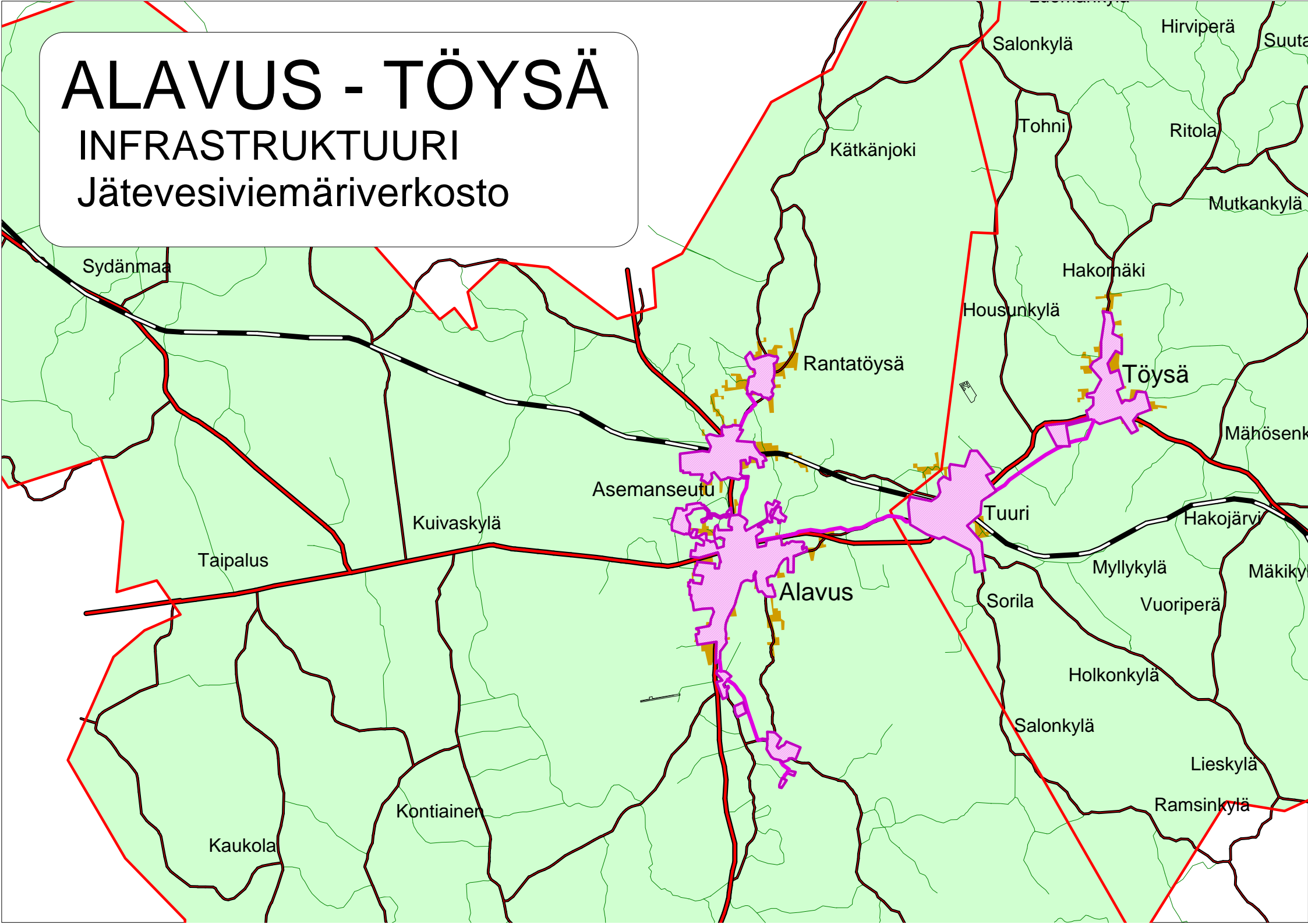
ALAVUS - TÖYSÄ LIIKENNEVERKOSTO

ALAVUS - TÖYSÄ

INFRASTRUKTUURI

Jätevesiviemäriverkosto

ALAVUS - TÖYSÄ

ASUKASMÄÄRÄT
OSA-ALUEITTAIN 2011

